

dræbe en Anden, men lader den gaae fri, der har gjort Alt, hvad der fra hans Side udføredes for at udføre Forbrydelsen, men har været heldig nok til i Angerens Dieblit at komme i rette Tid for at forhindre dens Udførelse. — Der er endnu i denne Materie et Punkt, som jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, og som ogsaa indeholdes i § 45. Landsstingets Betænkning er der ganske rigtig udtalt, at det ikke vilde være heldigt, om Straffeloven indlob sig paa at undersøge det bekjendte videnskabelige Spørgsmaal om, hvorvidt den, der søger at begaae Forbrydelser ved Midler, der ikke ere stikede dertil, kan underkastes Straf. Man har herpaa det bekjendte Exempel: naar En sætter hvidt Sulker hen for en Mand, i den Tanke, at det er Arsenik; et andet berømt Exempel er det af Feuerbach om den Mand, der vilde bede sin Nabo ihjel, han vilde bede Vorherre om at slaae hans Nabo ihjel for ham. Om et saadant Forhold er strafbart, har været gjort til Gjenstand for videnskabelig Undersøgelse. Landsstingets Betænkning har nu udtalt sig for, at man lod Bestemmelsen herom gaae ud af Loven; der stod nemlig i det oprindelige Udcast, at ogsaa slige Tilfælde vare strafbare. Jeg troer imidlertid, at man herved har overseet, at naar man gjorde dette, burde man ogsaa have udtaget en Passus af § 45, 2det Punktum. Der staaer nemlig der: „Straffen bortfalder imidlertid, hvis han af egen fri Villie og ikke paa Grund af Hindringer eller andre tilfældige Omstændigheder har opgivet sit forbryderiske Forsæt, og derhos, forsaavidt han allerede havde iværksat Handlinger, som kunde bevirke Fuldbrydelsen, har forhindret denne, eller, forsaavidt han troede at have iværksat saadanne Handlinger, har trusslet Foranstaltninger, som han antog for stikke til at forhindre Fuldbrydelsen.“ Det er aabenbart, at man her har glemt, at man har udtaget den tilsvarende Bestemmelse i Begyndelsen af § 45; men dette kan naturligviis særdeles let rettes ved et Endringsforslag, som jeg skal tillade mig at stille. — Et æret Medlem ligeoverfor (S. S. Christensen) anede over, at man har brugt Udtrykket at „bestemme“ en Anden til at begaae en Forbrydelse, og meente, at man skulde have brugt Udtrykket „foranle-

dige“ eller „forlede“ en Anden til at begaae en Forbrydelse. Men det er netop saa, at Udtrykket „bestemme“ er valgt med Flid, og man har netop været særdeles heldig i at finde et Udtryk, der udtømmer alle Tilfælde. Jeg kan derfor ikke følge det ærede Medlem i denne Henseende. Derimod er der et andet Ord, jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa. I § 52 er brugt Udtrykket „Anstifteren“. Jeg troer, at det er et tydst filosofisk Udtryk, som har sneget sig ind i vor Videnkab og fra denne paa en ganske naturlig Maade her for første Gang ind i Lovsproget. Det ældre Udtryk „Dphavsmanden“ anseer jeg for at være aldeles tilstrækkeligt, aldeles adæquat; Udtrykket „Anstifteren“ har neppe hidtil havt Borgerrøret i vort Sprog; det er imidlertid muligt, at jeg feiler i denne Henseende, og jeg haaber da, at Nogen vil henlede Opmærksomheden derpaa. — Jeg skal ikke indlade mig paa Detaillen af dette Udcasts specielle Deel; kun skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa enkelte Bestemmelser, som forekomme mig mindre heldige. Naar det saaledes i § 79 bestemmes, at den, som er kommen i Besiddelse af Documenter, som ere af særdeles Vigtighed med Hensyn til Statens Bestaaen, med Hensyn til Underhandlinger, Raadslagninger eller Beslutninger, som Staten har fattet, — om han end paa en ganske tilfældig Maade er kommen i Besiddelse af disse Documenter — skal, naar han meddeler dem til Uvedkommende, straffes med Statsfængsel eller endog med Tugthuusarbejde indtil 8 Aar, da er dette en aldeles urimelig Bestemmelse. Den, som paa en aldeles tilfældig og ustyrlig Maade er kommen i Besiddelse af slige Documenter, kan vel være opfordret til, i Statens Sikkerheds Interesse, ikke at bringe dem videre, men at sætte en saa haard Straf, hvor Uvedkommende aldeles ingen positiv Forpligtelse har til at holde dem hemmelige, forekommer mig at være vel strengt. — Hvad Duellovgivningen angaaer, der er bragt paa Bane af det ærede Medlem for Aarhuus Amts 2den Valgkreds (Mørk), kan jeg ikke være enig med ham i den Anstuelse, han søgte at gjøre gjældende; det forekommer mig, at vi i høi Grad trænge til saadanne Bestemmelser som dem, der staae i det